

ANY III

NÚM 91

BARCELONA 23 MAIG 1890

copia fot. de M. Matroddona

Dr. Comendador

LA LLÁNTIA DE L' ESCALETA

TINCH un vehinat que no me 'l mereixo; m' hi jugaria un peix que no 'n trovarán d' altre igual, per més que busquin y remenin tots los carrers y carrerons més amagats de nostra ciutat dels comptes.

Alló no es un vehinat; alló es un orga de gats, una manxiula permanent, una torre de Babel corretxada y aumentada.

No passa día sense que 'm vegi obligat á presenciari escenas bufas, sérias y moltas vegadas trágicas. Ja puch ben assegurarlos, que no 'm cal pas anar al teatro, no; sens mourerm de casa, ara en lo balcó, ara en lo cel obert, tinch palco á comedia y sarzuela á la vegada.

La setmana passada váren fer lo gasto la senyora Tuyas y la castellana del según pis: va ser cosa divertida. Tot va venir perque la senyora Tuyas á las vuyt de la nit pujava per l' escala cap a son pis, carregada ab cinch pans de nou lliuras y la torna, y la llántia de l' escaleta encara no estava encesa. Ja hi vam ser.

—¿A qui toca aquesta setmana?— diguè ab veu d' espinguet.

—A la del según pis.— responguè una que 's guanya la vida fent bitllas y que 'n aquell moment baixava ab un canti al cap y una criatura aferrada á lo pit.

—Ja 's coneix, ja, que li toca á n' ella. Son las vuyt ben tocadas y encara estém á las foscas... ¡Que 'n tenen de barra aquets castellanots!

—Oiga usted, doña... no se cuantas:— diguè la vehina aludida sortint ab la llántia —¿que parla usted por mí?

—Per algú dech parlar.

—Pues si ese algú soy yo, haga usted el favor de parlar con más modos, so cochina, y de no ofender á personas como yo honradas.

—Escolti, donya... honrada no 's desboqui tan aviat, que si posès la llántia á l' hora que li partoca, ningú li tocaria 'l viu.

—A mí nadie me toca nada, y mida usted mejor sus palabras ¡Ay que tía!

—¡Ay, sí! 'm posaré guants per parlar ab l' ussia. ¡Jo 't foch!

—Póngase usted lo que quiera. ¡Vaya con la tía esa!

—Ascuchi, aixó de tía ja m' ho ha dit dugas vegadas. De tía, si que 'n soch y ab molt honor; pero com que aixó de tía dit en castellá deba ser alguna mala cosa, póngase un mos á la boca y cuydado.

—¡Ay, que tía!

—Si ho torna á dir li pinto aquets cinch dits á la cara; poca latxa! ¡Ahont vá aixó!

—Voy á donde me da la gana.

—Ja 's coneix qu' en tè de gana, ja, donya... Llambrochs.

—Si, si, vaya usted lanzando insultos que no entiendo bien. Cuando venga mi marido, todo se lo explicaré, y él le donará su correctivo. El tiene mucha influencia con la justicia... y...

—Si, si... mucha, mucha; es cabo de burots.

—¡Insolente!

—Arri allá, quiero y no puedo. Tants fums que gasta, y á l' olla no hi tiran mes que tres onsas de carn y 15 céntims de garbansos y mitxa petata. No ho negui no; ho sè de bona tinta.

—Yo también sé de usted, que su hija, la Marieta, pasa media noche fastechando al pié de la escalera en el lugar más oscuro.

—¡Y aixó que tiene que vert' senyal que tiene bona vista.

—Que si tiene qué ver? Mucho que tiene qué ver; aunque están á oscuras.

—Ancendiesa usted la llántia á l' hora que li toca y no hi estarian d' oscuras, ¡poca solta!

—¡Puede que la luz les moleste!..

—¡Ay, mala negada fassi per mar y terra! ¡Ja no 's por arriivar á més! ¡Si baixo fins al seu pis la desgracio!

—Pues baje usted, guapa.

—¡Pugi, vosté, pugi!

—¡Descarada!

—¡Poca solta!

—¡Mala mujer!

—¡¡Mala jembra!!

—Si no me detienen, la mato.

—¡L' escanyo, si no 'm detenen!

Algun vehí pacifich dels molts que presenciavan l' espectacle, y fins jo mateix, descompartirem á las contricants que, armadas l' una d' uns molls y l' altra d' unas estisoras d' esmocar peix, anavan á aferrarse com dugas llagostas.

Ab prou penas y fatichs logrérem fer callar aquellas bocas de drach, donant la rahó á totas dugas per separat. Los ulls de la senyora Tuyas brillavan més que la mateixa llántia de l' escaleta y la castellana plorava de rabia.

Per fi, trás las súplicas dels vehins, cada una 's ficá á casa seva á desfogarse; més la senyora Tuyas, abocantse pel brancal de l' escala y ab lo puny clós, diguè:

—¡Me la pagarás!— Al mateix temps que la castellana, ab lo mateix ademán, diguè:

—Te acordarás de mí.

Y aqui acabá 'l sainete. Més lo més particular de totas aquestas questions es que á l' endemá mateix, ja eran amigas y en sent al vespre ja 's tornavan á barallar, per questió de la corda del pou.

Per rés questionejan y per rés tornan á renovar sas amistats.

Quan no per la llántia, per la galleda ó per las cordas del terrat, ó perque la canalla d' una ó d' altra s' ha barallat al carrer, ó perque escombrant fan massa pols ó perque regánt los testos mullan la roba estesa en la galería, etc., etc., siga per lo que siga, sempre tenen feyna tallada.

Y no 's pensin que sigan ellas dugas solas, no senyors, no; totas, totas las del meu vehinat fan lo mateix que la Tuyas y la castellana.

Jo crech que si fan las paus es per lo gust de tornarse á barallar.

LLUIS MILLÁ.

COM TOTS

Escriptors que fan lo pès,
Y distingits literats;
Sostenen per tots costats
Que la dona, no val rés.
Problema difícil es
De resoldre, 'l tal problema.
Puig que molts ab certa flemma
Sostenen lo que sostenen;
Perque á mon veurer no entenen
De certas donas, l' emblema.

Cert que molts pocas n' hi ha
Que valgan, aixó no ho nego,
Pero no per 'xó 'n renego.
Una dona, si es hermosa
Jove, amable y carinyosa
¿No 'ns fa tornar *cap-cigrany*s?
¿Per qué doncas tants afanys
Per fer la dona envilida,
Si ella fou qui 'ns doná vida?
¡No crech que aixó 's presti á enganys.

¿Qui 'ns doná en nostra infantesa
Ruixims de sanch de sas venas?
¿Qui mitiga nostras penas?
La dona qu' es tot bella.
Si la dona fós compresa
Tal, y com deuria sér;
Tots la deixariam fér...

May sa marxa entorpiriam;
Ab fé la protegiriam....
Y ab carinyo verdader.

Lograriam tal vegada
Que aixó que 'n dihém un *trasto*,
Sols perque 'ns porta algun gasto,
Veyentse noble y honrada
Y per l' home respectada,
Arrivés á ser tal volta,
Ho sostinch ab fé resolta,
Faro lluminós,... bonich...
O millor dit; lo que 'n dich:
De lo progrés, la *ridolta*.

¿No dihém tots que la dona
Quan just á serho comensa
Casi totas se las pensa?
¿Que pensa tant que *esborrona*?
Doncas, fém una obra bona:
En lloch de martiritzarla
Ab sanya, de menysprearla
Y tenirla subjectada,
Fentli estendrer la volada,
Pensém en adelantarla.

Si així ho fém; nous horisons
Y aixó ho sé per esperiencia,
Pot ensenyar á la ciencia,
Si li dem bonas llissons.

¡Siguém donchs per ella bons!
¡No l' hi encordillém las mans!
Aixó que 'ls antichs *tirans*
Ho fessin, casi ho aprobo,
Peró avuy molt ho reprobo
No 's déu fer.... no som *abans*.

Lo que no ha pogut lograr
Resoldrer l' home, avuy día,
Potser allá ho resoldria
Si la deixessim volar;
Ab aixó, hi debém pensar;
Potser ella destinada
A resoldre á la vegada
Está lo que desitjém;
Cosa que no lograrém
Si la tenim subjectada.

Jo, al defensar tant la *cosa*
No hi há dupte que un fi duch;
Y aquest fi, es veurer si puch
Evitar que 'ns fassi nosa
Aquesta plaga espantosa
Que per *sogres* coneixém.
Puig si *lliures* las deixém,
Per descubrir lo ignorat,
Abans no ho haurán lograt
Lliures d' ellas nos veurém.

JAUME ROIG Y CORDOMÍ.

Un Senyor Modelo

DUGAS CARTAS

LA MEVA RASPA

Un senyor tan estrambótich
com es D. Bruno Parpal
no crech que en tot aquí Espanya
cap mes se 'n puga trovar.

Ell sol menjá á la *francesa*
qu' es costúm que no pert may,
macarrons á la *italiana*
cada día vol menjar;
l' arrós á la *milanesa*
també li agrada bastant,
los cabells á la *romana*
diu que sempre 'ls hi ha portat;
per tot vestí, *americana*
es sol lo que vol usar,
y al hivern quan lo frèt pica
un *rús* que no 'l deixa may;
també te un grapat d' *inglesos*
que may se 'ls treu del devant;
als balcons de casa seva
persianas en tots hi ha;
si ha d' escriure alguna cosa
tinta *china* 's fa portar;
te dos capas *madrilenyas*
que encar las ha d' estrenar,
y dos porchs *mallorquins* guarda
que son sos millors companys.

J. ASMARATS.

—Hermoda nena; fa poch,
molt poch temps que la conech
y no obstant m' hi tornat sech
á impuls de l' amorós foch.

Vosté no ignora qui soch,
sab qu' estich enamorat
y que faré un disbarat
si desdenya ma passió;
diguim si m' estima ó nó,
¡Contestim per caritat!

—Jove amable, s' equivoca
si 's pensa que jo 'l conech;
¡Tant me fa si 's torna sech
com si 'l seu cap 's trastoca.!

Sápigasols per ma boca
que ab vosté no m' hi encaparro,
que li conech molt bé 'l marro,
que no temo 'l que vol fé,
puig no ignoro que vosté,
es molt bo per. ... tirá un carro.

M. ESCRIU

Es morena y aixerida
ullet blau; cabell rosset
mes primeta que 'n boixet
sonriente y molt presumida.

Té una mirada traidora,
dentát blanch, maneta fina;
bell auellet que fascina
ab sa veu encantadora.

Cada dia propet d' ella
parlém 'ls dos contentéts
prop la llar ajuntadets
com l' auellet y l' auella.

Lo meu cor ple d' alegria
contempla aquell ser diví;
si ella arrivés á morir
crech que també 'm moriria.

N' es ella lo meu tresór,
lo consol de ma desdita;
ab ella sols trobo ditxa;
ab ella sols sento amor.

J. T. Y R

LA TOMASA
REFRANS

Al Abril,
una gota'n val mil.

Qui no s' arrisca,
no passa la mar.

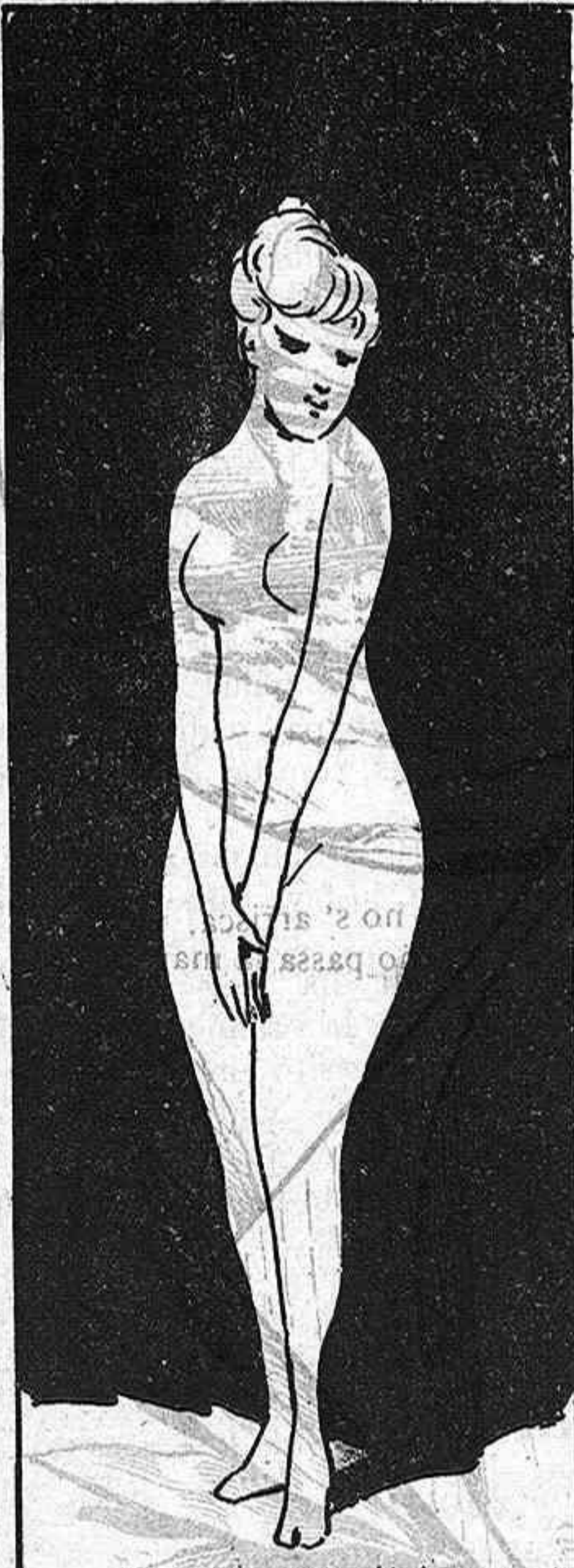
Qui no plora, no mama.

L' amor, si l' home es tranquil,
sols s' aguanta per un fil.

Hora de contar,
hora de plorar.

—Si are 'm veyá l' Arturo...
Quina vergonya!

—M sabría dir á l' hora que surt lo tren de las 4 y 30
—A dos quarts de cinch.
—Ay... gracias!

—Donchs li aixecarán... creguim
—Aixís, confio veurer la d' algun betas y fils de
la Boqueria.
—Veurá...

M. Goussier

—Si li aixecan una estatua, dono 'l si al alfères.

¡ A BUENOS-AYRES !

A quanta satisfacció esperava 'l diumenje passat! Ara no 's pensin vostés que siguès per anar á algún casament ó bateig, ¡cá, rés d' aixó! Era un deliri que tenia peramontar una bicicleta y fer un viatge de recreo hasta Buenos-Ayres.

—¿A Buenos-Ayres?— dirán vostés. Si senyors, ho torno á repetir, á Buenos-Ayres.

¿Que pot ser se pensan que per dirigir-se á tal punt se necessita anarhi per mar?... ¡Cá, no senyors! ¡Que 'n van d' equivocats!

Avuy día, ab aixó del progrés no trobin rés estrany. Totas las cosas son possibles en aquest mon. ¡Fins la máquina continua de fer biffstéchs ab patatas!...

Més torném al asunto del qual ja 'ns hem separat dos kilómetros, com diria un novelista de cinch céntims la entrega.

Desde la meva infancia he demostrat sempre un gran entusiasme per montá velocípedos, tant es aixís, que quan era molt petitot, sempre m' hagueran vist als caballets que 'n aquell temps hi havia al cap devall del carrer de la Princesa, casi á la mateixa entrada del Parque.

Si per etzar contemplava algun velocipedista pel carrer, qu' eran molt poch los que 'n aquell temps hi havia, hi quedava tan embabiecat que per deixarmhi pujar, ab molt gust hauria regalat los quatre quartos que 'm donavan á casa pera passar la festa.

Es ben vritat alló que diuen de que *la cabra sempre tira al monte*. Jo vaig comensar per tenir una afició boja als velocípedos, fins que l' altre día vaig acabar per ferme sócio del Veloz-Club y fer lo *debut* en bicicleta, acompanyant á uns quants amichs meus que tractavan lo diumenje passat de fer una excursió per de nès interessant.

Ab aquest motiu ja m' havia fet fer un traje especial que per cert encara haig de pagar.

Arrivá lo diumenje tan desitjat per mí, quan sortírem del Veloz-Club, portant cada hú la seva *teca* corresponent perque 's tractava d' un viatge bastant escabrós.

Al montá dalt la bicicleta no sè lo que va succehir-me. Lo *certus* es que vaig perdre 'l equilibri, de quals resultas vaig donar un cop de cap á la paret.

Aquest *xiribéch* va desanimarme tant que ja feya la resolució d' anármem cap á casa y deixar per sempre més los velocípedos y bicicletas; quan los prechs dels meus amichs que may callavan, van animarme altra vegada y *quieras* ó no *quieras* van lograr altra volta que pujès dalt d' aquell mecanisme *pata-lógich*.

Y *tris-trás tris-trás*, ja 'm ten n cap á la Rambla, Passeig de Colón, seguint l' itinerari dels meus companys de viatge.

Aba is de dirigirnos á Buenos-Ayres, tractavam primer de donar la volta per la ciutat en menos de déu minu s. ¿Déu minu's diuen? Lo qu' es jo no vaig poder a doná de cap manera. ¡Semblava que las rodas estav n plenas de pega y no volian corre! ¡Alló per mí era una ignominia quedar-me sempre al darrera dels meus competidors!

Durant lo camí vaig tenir unas *ovacions*... que 'n *Tóna* no sé que pagaria 'l trobarshi Al véurem los xicots, entussiasmats me saludavan ab xiulets, pedras, pells de taronja, mentres los altres cridavan: ¡Mira que passa l' hora!.. ¡Has de torná 'l velocípedo á las vuyt! Entre aquets y altres insults molt menos agradables, vaig arribar al carrer de Fontanella, cansat de passar per las *baquetas*.

Encara aquestas no serian rés si no haguès trovat una pedra al desembocá á la Rambla, de quals resultas vaig perdre l' equilibri anant á parar sota las cabañerías d' un tranvía, que gracias al cotxero que pará en sech, ó sinó los días de la meva vida estavan dessota de las ferraduras dels caballs.

Totas las senyoras van quedar desmayadas dintre 'l cotxe, al veurer la meva inesperada caiguda....

No sé després lo que va succehir; l' únich que sè es que un cop recobrats los sentits vaig trovar-me en una casa de socorro, ab un ull de vellut, sense bicicleta, ni rellotje, los pantalóns estripats y ab una cara tota plena de sanch y esgarrinxada, resultas de las patadas dels caballs.

¿Qué 'ls hi sembla el viatge á Buenos-Ayres?... ¿No es vritat que si 'm descuydo, lo feya directe al cementiri de cá 'n Túnis?...

¡Malvinatje! Desde aquell día vaig donarme de baixa en lo Veloz Club per la rahó molt senzilla de que pera matarme no necessito empenyos ni molt menos montá bicicletas per fé viatjes á Buenos-Ayres. Ara no 's pensin vostés que vulgui dí 'l de Ultramar ¡cá, barret! Es una fonda molt celebrada que hi há en lo poble de Vallvidrera!.....

J. CASANOVA V.

A UNA PASTORETA

IDILI

¿Te 'n recordas, nina bella,
d' aquell felis jorn d' estiu
que sent alegre parella
passejavam prop del riu?

¿No recordas las canturias
que ne feyan los aucells
per vernedas y boscurias
piulejant sos cantís més bells?

¿Recordas que tas cabretas
pastoravan prop del riu
devorant tendras herbetas
que creixen pe 'l bosch joliu?

¿Te 'n recordas dels amors
que jo 't deya emocionat
mentres los dolsos remors
bruncian per serra y prat?

¿Recordas d' aquells petons
que imprimia en 'tas galtetas
ab lo cor plè d' ilusions
de mas puras amoretas?

¿Te 'n recordas bella aymía
d' aquells jorns de nostre amor?
—Ay, si!

—Donchs desde aquell día...
jo també faig de pastor!...

MANEL GARDÓ.

HAUTTE GOMME

I.

La marquesa del Espárrech,
rep al Barò del Capgros.
(Un gomòs, que li presenta
un magnífich ram de flors.
—Als peus de vosté, marquesa...
—*Felices*, senyor Barò...
—Permeti que l' hi ofereixi
aquesta demostraciò
del carinyo inmens que sento...
—Oh!... vosté 'm fa molt favor...
—Sols es justícia, marquesa,
—¡Y quin ram! ¡¡Y qu' es bufò!!
—¿Sab que vosté tè molt gust...?
—¿Ho creu aixís?
—Y com no;
si aquest ram es tan riquíssim,
tan bonich, y *comme il faut*?
La meva debilitat,
es morirme per las flors.
Aborreixo joyas, dúfces,
no m' agrada rés d' aixó;
pero las flors... ¡Que m' agradan...!
Créguim l' hi dich de tot cor;
per una flor, donaría,
(si 'l tinguès) tot un millò

Sent aixís no puch comprendre
la sèva penetraciò,
en oferirme un article,
mil cops preferible á tots.
Vamos, li dono las gracias;
guardis del *dengue*, Barò.
—Procuraré no agafarlo...
Li beso la má...
—Adios.

II.

Al cap de mitxa hora escassa
entra 'l marquès del Bech-tort,
ab un lacayo que porta
un ramillete molt gros.
—*Bon jour*, marquesa
—*Muy buenas*;
ditxosos ulls...
—(Quant honor)
Vosté com sempre tan bella...
—Y vosté tan... ¡carinyós!
Quin ramillete mes mono...
—¿Li agrada?
—Molt, y molt.
Aquestas yemas tan ricas...
aquest flam tan preciòs...
Vamos; vosté te molt gust.

—Me 'n dono per tot ditxòs.
De modo, donchs, que l' accepta?
—Venint de vosté ¿com no?
—No mereixo... bella ninfa...
—Calli, calli, adulador.
Ha tingut molt bon acert,
créguim.

—¿Vol di'?

—Si senyò'

pues els dulces, son, marquès,
la meva predilecciò.
Detesto las flors, y joyas
peró 'ls dulces... son tan bons...
que vamos, son preferibles,
mil vegadas á las flors.
Vamos marquès... repeteixo;
vosté tè gust...
—Servidor ..
—Memorias á las de Gómez...
—Marquesa...

—Conservis bo

III.

Los comentaris que 'ls fassi
el curioso lector.

LLUIS SALVADOR.

INTIMITAT

Lógica Infantil

Quan te trobo pel carrè
Un dia que plovineja
Y per no omplirte de fanch
La faldilla t' arreplegas
Descubrint així á la vista
Lo perfil d' una cameta
Tan plena y tan tornejada
Qu' es l' encant dels que la veuen,
No pots pas afigurarte,
Encisadora morena,
Lo inmens goig que experimento
Al veure tanta bellesa.
Tú que no ignoras si 'm plau
Pogué aná á la vora tèva
Y abrasarme en tas miradas
Molt més que la flama ardentas...
Y sorprendre una *sonrisa*
Que escapar tos llábis deixan...
Y contemplar ab deliri
Ta carona qu' es tan bella,
Considera si la ditxa
Que allavors mon cor omplena,
Será sobrenatural,

Què prefereixo ¡oh, ma prenda!
Anarte seguint de lluny,
Ni que sigui una hora entera
Y contemplá 'l panorama
Que sens recel descubreixes,
Que no pas aná prop teu
Y escoltar de tú tendresas
Que ab lletretas d' or grabadas
Al fondo de mon cor quedan.
Y com més á dolls cau l' aygua,
Més ta roba enlayre aixecas,
Y més bell es lo paisatge
Que als ulls indiscrets presentas.
Quan te trobo pel carré
Un dia que plou de veras,
Ni que 'm mulli com un xop
Jo segueixo al teu darrera,
Y mentres mon cor palpita
De grata emoció sent presa,
Lo meu pensament exclama:
¡¡Aprèta, senyor, aprèta!!...

MARANGÍ.

—Mamá; aquesta nit passada
he dormit ab en Pepet.
—¡Ay! Deu meu! ¡qu' has fet filleta!
¡Quin pecat mes gros has fet!
Poch sabs tu infelisa filla
lo gran pecat qu' has comés,
¡hont s' es vist dormí ab un home!
—Ab un germá.—No hi fa rés.
Al infern .. Ve, ve no ploris,
¿Qu' hó farás mes?—No mamá;
pero, tú també be pecas;
bo y dormint ab lo papá.

IGNASI IGLESIAS.

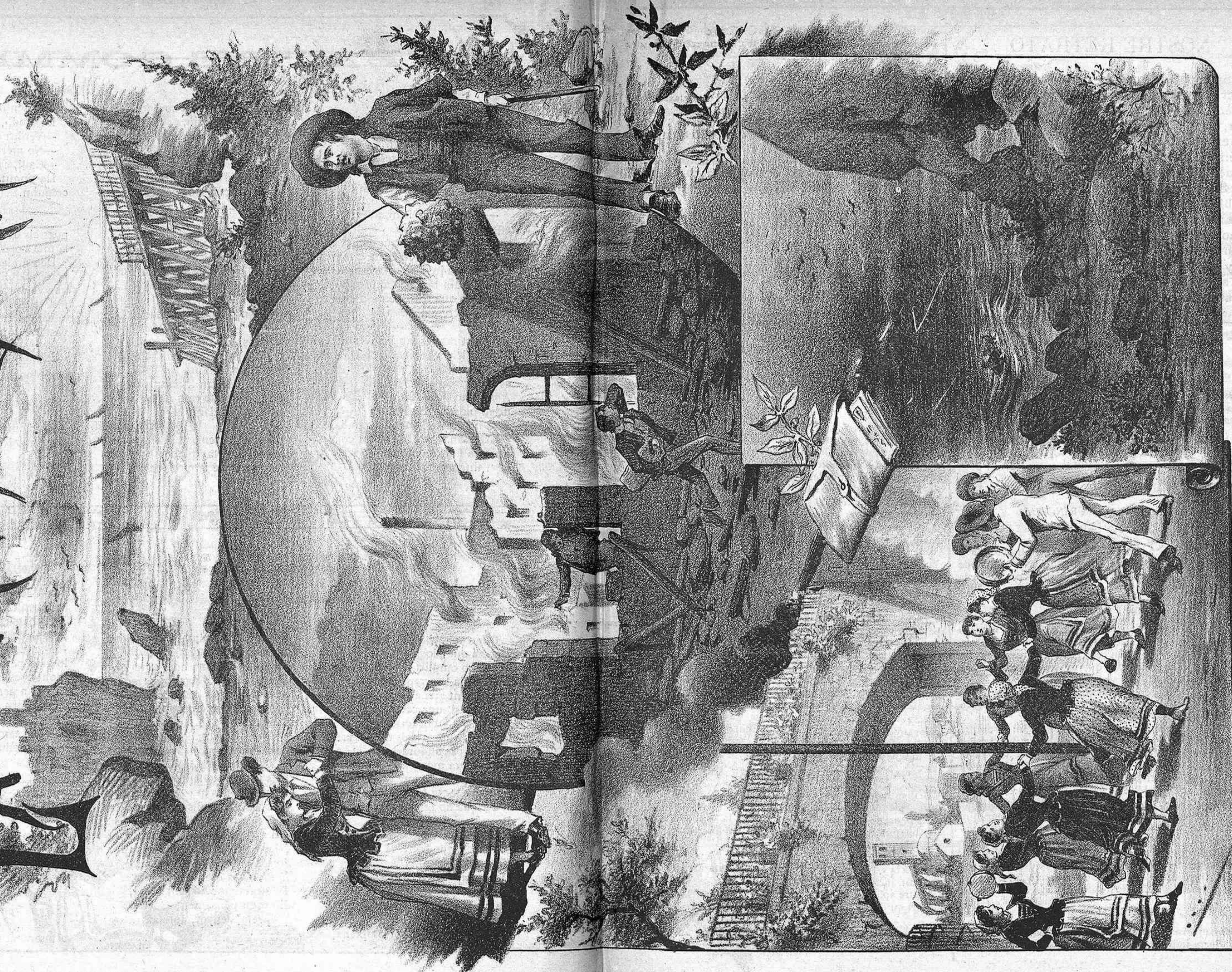
DESGLUSSIÓ

—Al llegir la tèva carta,
unas tacas vaig notar,
¿Son potser llágrimas tèvas
que á mon recort van brotar?
¡Respón nena!.. ¡No m' ho neguis!..
¡Sigam franca!... ¡¿Vas plorar?!
—Es... ¡que 'm va caure la baba
al moment d' aná á firmar!...

R. ALONSO.

LA TOMASA

LA VIRGEN DEL MAR

Sarzuela de gran espectáculo, de Jaques, Rubio y Catalá.

NOSTRE RETRATO

Avuy tenim lo gust de continuar en la nostra acreditada galeria, lo reputadíssim doctor en Medicina y Cirugia D. Ernest S. Comendador, propietari del "Gabinete Médico especial pera lo tractament de las malalties de pit y anémias"; l'únic d'aquesta classe en Espanya y un dels mellors del estranger.

Lo Sr. Comendador, que desitjém veji en la publicació del seu retrato una deferencia per la nostra part al seu valer, posseheix las distincions de Caballer d' Isabel la Católica y de Carlos III, es sócio de número de la Creu Roja y membre de moltes corporacions científicas, sent també un dels metjes més reputats de nostra Capital.

PRINCIPAL

España tots los días y porque sigui més amena la estancia en lo teatro, la empresa ab molt bon acert tracta de sustituhir las actuals butacas ab unas de molt elegants de rejilla, al fi y efecte de poder prolongar la temporada.

NOVEDATS

Tres funcions bastären pera dar á coneixer las notables qualitats que possehia la companyia francesa de Mr. Chartier y com aqueixas resultären completament nulles no siugué estrany lo marcat desayre que reberen los artistas, de la escassa concurrència.

Sr. Chartier, crégui, ab artistas com los de la seva companyia no 's mogui de Fransa, pus las sevas tournées seràn desconsoladoras.

La companyia Tutau, segueix representant Jenny sempre ab creixent aplauso y divendres últim ab molíu de darse lo benefici del reputat actor de carácter senyor Pigrau s'estrená un monólech del senyor Ayné Rabell, titolat: *De pares á fills* que á no ser l'autor company de redacció, diríam que obtingué notable exit per sa bonica versificació y maestría en la pintura de los personatjes, pero are al felicitar al amich per son nou triunfo, sols podém fer constar que fou ab justicia cridat al final en companyia de sos fiels intérpretes senyora Sala y senyor Pigrau.

Ab lo benefici de la senyora Mena s'anuncia lo despido de la companyia, representantse lo preciós drama del senyor Echegaray: *Como empieza y como acaba*, ura de las obras en que mes hi brilla lo talent de la senyora Mena.

LIRICH

Está próxim á inaugurar aqueix elegant teatro, una companyia d' ópera italiana dirijida per lo director senyor Bim-

boni y que dada la reputació dels artistas contractats y las notables condicions artísticas del teatro augurém á la nova empresa un prósper resultat.

CATALUNYA

Escás éxit obtingué la sarzuela *Las niñas desenvueltas* á causa de lo mal distribuïts que estigueren los personatjes, habent obtingut aplausos no més que las senyoras Martínez y Guerra. La *Soledad* es un dels tipos que hauria de suprimir la senyoreta Campos del seu repertori.

Molt concorregut se veje lo benefici del senyor Guzman com á mostra evident de las justas simpatías conquistadas, habent sigut obsequiat ab preciosos regalos de sos amichs y admiradors.

Lo preciós monólech: *¡Agua val!* fou magistralment interpretat per la senyora Alverá, secundantla ab acert lo senyor Manso.

Lo beneficiat causá las delicias del públich ab *La Soirée de Cachupin* sent ademés molt aplaudit al cantar lo preciós duo de *Jugar con fuego* en companyia de la senyoreta Martínez.

Dimars se despedí la senyoreta Campos, ab varias produccions de las que més éxit ha obtingut durant lo trascurs de la temporada, habéntseli prodigat una ovació al final, fins al extrém de obligarla á dirigir la paraula al públich en mostra d'agrahiment, sent frenéticament aplaudida per sos fogosos amateurs.

Desitjém á la simpática artista prompte un retorn.

Per' avuy s'anuncia definitivament lo estreno de *La Cruz blanca*.

TÍVOLI

Continúa representantse ab notable éxit la aplaudidíssima sarzuela *La Virgen del mar*, mereixent totas las nits los honors de la repeticio la preciosa barcarola del primer acte y lo ball de rams del segon, ademés de ser extraordinariament aplaudits los finals dels quadros 5 y 7, notables obras pictóricas dels senyors Chia y Soler y Rovirosa respectivament.

Está ensaijantse *El volo del caballero*, sarzuela bufa que actualment está fent furor en Madrid.

GAYARRE

Inútils foren los esforços de los principals artistas per fer saboreijar las bellas musicales de que está impregnada la sarzuela *La Marsellesa*, pus los pochos ensaios que se veje s'habian donat, foren causa de que alguns números (principalment los coreijats) sortiren descolorits. N' obstant se feren justament aplaudir las senyoras Salvador y Viada y los senyors Miró, Segalá y Flaqué.

Molt més bon éxit alcansá la *Adriana Angot*, pus mes segurs los artistas y coros, de son comés, mereixeren frequentment los honors del aplauso, que també ne fou partícipe lo reputat mestre senyor Valdealde.

Pera lo 24 del present, s'anuncia una nova empresa ab companyia d' ópera, en la que hi figuran la senyora Ferretti y los senyors Carbonell y Ventura, sent lo mestre director lo senyor Perez Cabrero.

CIRCO EQUESTRE

Brillantment debutá la nova companyia contractada, habent cridat poderosament l'atenció lo clown eléctrich Alow per son originalíssim treball que causá la contínua hilaritat del públich, molt particularment en los humorístichs jochs de prestidijitació.

També sobressortí lo equilibrista Mr. Mephisto, qu' en honor á la vritat deixa enrera á tots quants artistas l'han precedit, inclús lo célebre Trewey.

Nostre aplauso donchs, al intelligent senyor Alegria per l'acert qu' ha demostrat al ajustar á tant excelents artistas.

UN CÒMIC RETIRAT.

Amor!... passió qu' encaparra
á quí la vol estudiá;
y que á molts homes 'ls ha
ben aixafat la guitarra!

En Bolonia ha mort lo eminent tenor Emilio Naudin, predilecte artista que fou dels filarmònichs de nostra capital.

Al recordar los grans triunfos que entre nosaltres havia obtingut interpretant la part de tenor en *L' Ebreca* y *Fra-Diàvolo*, recordém l' honor qu' en vida li prodigá l' immortal Meyerbeer, deixant anotat en son testament la exigencia á la empresa de la Ópera de París de que volia fos Naudin l' únich tenor que estrenés lo *Vasco de Gama* de la sua *Africana*, ab lo concurs de la célebre Sass y l' eminent Faure.

Descansi en pau, lo may prou plorat artista.

No fa molt que per culpa de *El Noticiero*, que portava lo número de la primera sort de la Loteria equivocat, un mestre va donar una pallissa á la seva dona.

Algú dirá: que té qu' veurer?... Donchs va venir rodant aixís, y que va ser pallissa de primera.

Donchs altra vegada lo mateix periódich ha tornat á reincidir nada menos que de mil punts, y jo, que tinch lo número que pinta lo diari de la nit, no sé si m' acabaré de resoldrer á suicidarme.

Senyors, mes cuidado... si acás la seva distracció ja haurá costat una pallissa y una vida.

Lo crím de lo carrer de la Justa, té bastants punts de contacte ab lo célebre del carrer de Fuencarral.

Hi faltava en Peña y Costalago y sembla que ja hi es.

Ara no més falta *llum*.

Segons lo *llum* s' hi veu ó no s' hi veu tant.

Naturalment.

Ha surtit lo nou setmanari castellá titolat, *Barcelona Alegre* que oportunament anunciarem la setmana passada.

Agradablement nos ha sorprés lo veurer que per 5 cénims hagin pogut ajermanar los editors Srs. Ribera y Estany tan bon número de reputadas firmas aixís com també tants notables dibuixos.

Inútil creyém dir que 'l recomaném á nostres lectors.

Lo actiu administrador del teatro del Tivoli, Sr. Molgosa 'ns ha mostrat una carta del Sr. Jaques, autor de la aplaudida sarzuela *La Virgen del Mar* en la que dona las mes espresivas gracias á nostre inteligent publich per lo favor y aplauso que li ha prodigat; fentlas estensivas als reputats escenógrafos que tant han contribuít al bon éxit, com també al Sr. Elías y premsa imparcial, prometent que vindrá á visitar nostra hermosa capital á la major breuetat possible.

Diu que 's tracta d' aixecar una estàtua al difunt general Cassola.

També va parlarse d' aixecarne una al actor Calvo. Y... no va aixecarse.

Lo Sr. Bermudez Reina sembla que, com á general, está conforme á suscriurers per lo de la estàtua, però no com á Ministre de la Guerra.

Aquí de, *Lo Castell dels tres dragons*:

—Y alló de la molinera que ha fet parlar tant al poble?

—Alló no ho faig com á noble; ho faig com á Calavera.

Lo *Real Club de Regatas* anuncia la inauguració de la temporada de primavera pera lo próxim diumenje estant invitadas distinjidas societats estranjeras.

Los aficionats deuen estar d' enhorabona.

Molt acertats han estat los afortunats autors de *La Mascota* y *El gran Mogol*, Srs. Chivot y Duru al autorisar unicament á D. Eduardo Montesinos la traducció de *La Clef du Paradis* que ab tantextraordinari éxit s' está representant actualment en lo teatro de *La Renaissance* de París.

Bona oportunitat se presenta á las empresas que desitjin posar en escena, dita obra.

Ab l' afany de la propaganda ja no 's para ni devant d' alarmar als pusilámines, lo que devegadas dona prou mals resultats.

Ara pera propagar la Zarsaparrilla del Dr. Ayer, fan á sapiguer que á Moscou fa estragos l' *enfermetat* titolada *Nona*.

Que no 'ls fora igual lo fer quintillas com las del savó dels prínceps de 'l Congo.

Aixó si no fá bè, no fa mal.

Jo tinch la dona tota espantada.

Notable es per tots conceptes lo n.º extraordinari que publicá lo 13 del corrent la revista taurina *La Lidia*, ja que son escullit text degut als primers escriptors tauromáquichs y la notable lámíná principal al cromo que l' adorna, son exclusivament dedicats á la despedida de *Frasuelo*, ab motiu de son despido del *art* de las banyas.

La *veritable* companyia Catalana, que baix la direcció de los Srs. Fontova y Bonaplata, déu actuar en varios punts de las nostras provincias, sortirá pera Tarragona lo dimecres próxim 28 del corrent; passant desde aquell punt luego de fetas quatre funcions, al Teatro Fortuny de Reus en qual colisseo actuará fins á últims de Juny.

Lo Sr. Sala va de representant de la companyia.

Un sabi, Mr. Adams Locke ha observat ab lo telescopi que á la lluna hi ha edificis hermosos; y segons conta ha vist *animals* y hasta criaturas...

No sé, pero, 'm sembla que l' ullera d' aquest sabi no pot tenir tanta potencia.

Perqué, ¡redriantel es molt *alcans* lo d' aqueix telescopi. Y no siga cosa que resulti com alló del andalús curt de visita, que veyá desde 'l *Parque* saltar una pussa pél damunt de l' esquena d' un centinella de Montjuich.

Han visitat la nostra ciutat alguns excursionistes francesos, membres de la *Associació pirinaica* de Tolosa.

Los van rebre cordialment variats societats científicas.

Pero; ¿qué dirán vostés que van visitar lo primer de tot?

¡La plassa de toros!

No volém creurer qu'ells ho demanessin. Y si aixis fos...

Benvinguts sigan.

Está próxim á casarse 'l célebre explorador Stanley. Ell qu'ha descubert tant, y qu'ha tingut forsa suficient pera aguantar tantas penalitats en sos viatjes, vejám com ne surt del matrimoni.

Perqué, la vritat es que de vegadas resulta mes facil explorar un continent que viurer felis ab lo casori.

Lo un fa posar cabells blancs; lo altre... fa tornar calvo.

¡Un més á l'olla!

En aquestos temps de concessions á la classe obrera, no deixa de ser curiosa la proposició feta á las senyoretas empleadas en la central de Teléfonos,

Los hi aumentavan 5 pesetas al més en cambi de dos horas mes de treball diarias (¡y de 9 á 11 !de la nit!)

A 8 céntims per hora.

Si es vritat, t'è tupé la proposició.

BIBLIOGRAFIA.—S'ha publicat la tomo V de la *Biblioteca del Siglo XIX* ab lo precios volúmen *Historias Extraordinarias* originals de Edgar Poe.

La bona firma de son autor y lo económic de son preu 2 rals, fá que creyém inútil recomenar á nostres lectors la adquisició de tant important obreta.

"T'HO PROMETO"

(A MON AMICH J. BAQUÉ)

Quan la esquerpa papallona
no voli de flor en flor
á contarlshi son amor
ni á regalars' ab sa aroma.

Quan una mare no plori
la mort de son fill aymat,
y 's negui la caritat
al infelís que la implori.

Quan ja no 's trovi á la terra
home que favors demani;
quan no hi hagi lley que mani,
ni *inglesos* que 'm donguin guerra.

Quan regni entre sogra y gendre
armonía, pau y unió;
quan no 's conegui ambició,
mare que sols crims engendra.

Per fi: quan als teus ulls, sech
lo mar inmens se 't presenti...
cobrarás *incontinenti*
las quatre *pelas* que 't dech.

R. ALONSO

BARCELONA ALEGRE

Semanario Ilustrado, Festivo y Literario

Precios de suscripción: 1 pta. trimestre

REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN:

S. PABLO, 56, LITOGRAFÍA.—BARCELONA

TELEGRAMAS FUNERARIS

Nueva-York 18, 4 matí.—En una mina de Ashley (Pensylvania) per efecte d' una explosió de *Grison* han mort 25 miners.

Berlin 18, 6 id.—A l' estació de Dirschan ha xocat un tren, de quals resultats ha mort lo maquinista, fognista y un passatger, ab gran nombre de ferits.

Mindanao 19, 3 id.—En aquesta costa ha embarrancat un vapor inglés haventse esmorsat los salvatjes antropófagos á tota la tripulació composta de 71 individuos.

Habana 21, 4 id.—De l' Incendi de la ferreteria de Ysasa, s' han extrets fins ara mes de 40 cadáveres.

TELEGRAMAS DIVERTITS

Madrid 20, 4 tarde.—Las probas del submarí Peral que s' anunciavan per la catorsava vegada, tindrán lloch (si no plou) dintre breus dias.

Id. 21, 3, id.—A casa 'n *Frascuolo* y mentres 'n *Badila* cantava l' *Spirto gentil*, un gos se 'n vá endur de sobre 'l piano la coleta del torero.

Id. 21, 4 id. (Urgent).—Lo gos que va endursen la coleta de 'n *Frascuolo*, va menjársela.

Tota la *cuadrilla* s' ha posat en observació del animal.

MONGETAS.

Litografía Barcelonesa

DE

RIBERA Y ESTANY

56, SANT PAU, 56.

ESMERO, PROMPTITUT Y ECONOMÍA

en treballs de cromo, llápis y grabat.

Anirá: R. P. Ll. J. T. R., Ll. Salvador, Joseph Roig y Cordomi, Sans y Ribalta, Bruno Durán R. Bertrán.

Algo de K. Novas del K. Stell, Espanta-bolits, Lola Barella, Loris Melikoff, D. Bartrina.

Enrich Petit: ¿Sab perquè á Ll. Salvador no diguérem lo que á voste? Perquè ell y Dolors Mont son igual persona. Ho veu ara com tenim bon flayre... Respecte á lo de Cristofol Titella «peor es meneallo»

R. Ojeda: No més serveix la xarada-pèrdua.

E. Sunyé y S. López: Anirá algo modificat.

Joseph Gallerní: Fassi alguna altre cosa; aixó de escriurer una plana pera dir: «t' estimo» no dóna.--Canari: Las sevas «passadas» no son pas de másce.

Rufina: Ha caigut á la Ratera. L' article no es del seu tupi; queda despedit de LA TOMASA.

S' han rebut 17 composicions més á benefici del drapayre.

MARINA

—Antibio es l' animal que tant viu á mar com en terra.
 —Donchs vos y jo som antibios?
 —A la quenta.

SECCIO DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Part del cos es ma primera,
 una negació segona,
 article neutre tercera
 y en mon total sens quimera
 trovarás nom de persona.

PLUMERO DE LA BIEDA

II.

Negació es ma primera,
 ma segona musical,
 article es ma tercera
 y una dona ma total.

F. GARCÍA Y A.

TRENCA-CAPS

Rafel Roca y Casellas

La Pobla de Lillet

Combinar ab aquestas lletras los
 noms de 5 carrers de Barcelona.

RAMÓN OJEDA LÓPEZ.

MUDANSA

Nom de dona has de buscá
 ma total posat ab a,
 el que roba ha de sabé
 que total posat ab e,
 tota Iglesia sol tení
 ma total posat ab i.

SACAS

LOGOGRIFO NUMERICH

1 2 3 4 5 6 7 8.—Provincia de Valencia
 3 3 4 5 6 2 3.—Los fusters ne fan.
 1 2 3 4 5 6.—Fortalesa.
 4 2 3 2 3.—En los cafés.
 6 2 8 2.—Molts carlins ne por-
 tan.
 6 5 4.—Las vacas ne tenen.
 2 3.—En los jochs de cartas
 7.—Vocal.
 FE. D. RICO. ANT. ON.

ANAGRAMA

Ahir me va dir lo Marsal
 que lo fill del senyor tot,
 s' está morint de total
 per la filla d' en Cabot.

P. ALAS.

ACENTÍGRAFO

Estich molt cremat
 ab la meva tot,
 puig sempre total,
 lo que tot no pot.

LORIS MELIKOFF.

SINONIMIA

Lo dia que 's va casar
 lo noy del senyor Marsal,
 li regalá 'n Baltasar
 una gran tot de total.

M. EMULAP.

GEROGLIFICH

XII XII
 NI
 SON IAG
 ROSA

PALUME.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO ANTERIOR

Xarada.—Pa-la-u.

id. II.—Ca-pó.

Trenca-caps.—La carcajada.

Problema.—
 40 4 4=48
 56 - 4 - 4=48
 3 x 4 x 4=48
 768 . 4 : 4=48

867

Logogrifo numérich.—Petronila.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL·LUSTRAT Y LITERARI

Preus de suscripció:

Espanya y Portugal, trimestre. 1'50 pes
 Cuba y Puerto Rico id. 3 ..
 Extranger id. 2'50 ..

NOTA—Tota reclamació podrá diri-
 girse á la Administració y Redacció del
 periódich, carrer de Sant Pau, n.º 56.
 LITOGRAFIA DE RIBERA Y ESTANY.

Lít. Barcelonesa, S. Pau, 56.—Barña.